

de noodza

De beste band van '97. Zeker.

De beste plaat van '97. Zonder enige twijfel. En eenieder die erbij was in Vredenburg of Ahoy' zal 't beamen: de beste concerten van '97. Bij Radiohead passen dit jaar slechts superlatieven. De band zelf blijft er nuchter onder.

Radiohead

TEKST: HELMUT BOEIJEN

Er zijn, grof gezegd, twee typen Britse muzikanten. De met een opgeblazen ego worstelende blaaskaak, die zich middels grootspraak omhoog probeert te werken, en de ultieme gentleman. Radiohead-gitarist Ed O'Brien behoort tot de tweede categorie. Het prototype beleefde Brit. Een man, die vriendelijk en geduldig alle stereotype vragen beantwoordt. Bijvoorbeeld of ie nog steeds tevreden is over het veelgeprezen OK Computer, dat toch alweer meer dan een jaar geleden is opgenomen. "Absoluut. Net als over The Bends trouwens. Het is het beste album dat we in dat stadium konden maken. We zijn nu aan het repeteren voor de volgende fase. Hoe dat precies gaat uitpakken weet ik niet, maar de basis voor een aantal songs ligt klaar. Waarschijnlijk gaan we ze weer wat vereenvoudigen. Kaler en simpeler."

HARTSLAG

De nieuwe koers is meer een kwestie van niet verveeld raken dan een reactie op de complexiteit van OK Computer. "Het is een enorme uitdaging om een nummer van vier minuten met simpele middelen volledig overleefd te houden. Alles wat je toevoegt moet dan ook daadwerkelijk effectief zijn. Neem Exit Music (For A Film). Dat is heel eenvoudig, met een beperkte instrumentatie. Heel anders dan bijvoorbeeld Paranoid Android of Let Down. Maar in die simpele vorm weten we het toch naar een ander niveau te tillen. De songs zijn voor ons altijd het belangrijkste geweest. Wat dat betreft houden we een hoge ondergrens aan. Een goed nummer moet een krachtige zanglijn hebben, een mooie melodie en een

groove. Een swing, die echter niet funky hoeft te zijn. Het gaat om een bepaald gevoel en dat heeft weer te maken met ritme. Veel dance-muziek is gebaseerd op een bepaald aantal beats per minuut. Rond 1992 was de standaard honderdtwintig, wij zitten meestal rond de tachtig. Daar kwamen we achter toen we tijdens de opnamen voor OK Computer een drumcomputer lie-

iets anders wilden doen. Dat bewonder ik bijvoorbeeld in Neil Young. In de jaren tachtig maakte hij een aantal slechte platen. Hij voelde echter dat ie ze moest maken. En vervolgens kwam ie ijzersterk terug. Soms moet je nu eenmaal bepaalde dingen uit de weg ruimen om verder te kunnen. Ik ben ervan overtuigd dat ook wij nog een album zullen maken dat men-

FOTO: JANA WILHELM STERNWELDER

ten meelopen. Tachtig is tevens de hartslag van zenuwachtige of gespannen mensen in rusttoestand. Zelf balanceren we waarschijnlijk dus ook rond dat getal."

MEDIAHOER

"Als we de recensies van OK Computer vooraf hadden gekend, waren we doodsbang geworden. Tegen dergelijke verwachtingen waren we nooit bestand geweest. Op dat moment wisten we alleen dat we

sen haten. Dat zullen we ongetwijfeld verschrikkelijk vinden, maar het zal ons geen kwaad doen. We willen een zodanige vertrouwensbasis met ons publiek opbouwen dat ze op basis van de naam Radiohead naar een nieuw album gaan luisteren en moeite willen doen om erin te komen. Ook al is het compleet anders dan het vorige of in eerste instantie moeilijk te bevatten."

Radiohead heeft geen uitgesproken imago

(lees verder op pagina 18)

Ik van een rotplaat

JOY ARPOTS

- 1) Optiganally Yours - Spotlight On Optiganally Yours
- Vijftien ultieme popliedjes van een duo uit San Diego, dat gebruik maakt van de Optigan, een huiskamerorgel uit de seventies dat als voorloper van de huidige digitale sampler gezien mag worden.
- 2) Reprazent - New Forms
- 3) Grooverider - Prototype Years
- 4) Prodigy - The Fat Of The Land
- 5) Daft Punk - Homework

LUC BEGAS

- 1) Kip Winger - thisconversationseemslikeadream
- Belachelijk gemaakt door Beavis & Butt-head, maar ijzersterk comeback met album vol doordachte songs, die hardrock verleden overstijgen.
- 2) John Waite - Wish You Were Mine
- 3) Radiohead - OK Computer
- 4) Sam Brown - Box
- 5) Beggars & Thieves - Look What You Created

HELMUT BOEIJEN

- 1) Radiohead - OK Computer
- Monumentaal album, dat ver boven alle andere platen van dit jaar uittoert. Klansiek in de dop, die pas over enkele jaren op werkelijke waarde kan worden ingeschat.
- 2) The Tea Party - Transmission
- 3) The Oblivians - Play 9 Songs With Mr. Quintron
- 4) Guided By Voices - Mag Earwhig!
- 5) 3 Colours Red - Pure

De jaarlijsten 1995

nodig. Een bewuste keuze. "We hoeven niet op de cover van elk blad. Sinds de release van OK Computer is er een flinke hype geweest. Ik hoop echter dat die uitdooft na de eindejaarslijsten, waarin we hopelijk voorkomen."

"Als je je niet als mediahoer gedraagt, laat je ruimte voor mystiek. Ik heb me altijd aangetrokken gevoeld tot het soort aura rond Massive Attack; je ziet drie gezichten, maar er is nog zoveel om zelf in te vullen. Vergelijk dat eens met Oasis, waarvan je eigenlijk alles weet. Er is geen mysterie meer. Een kwestie van *take it or leave it*. Muziek voor de voetballfan. What's The Story, Morning Glory is een prima plaat, maar die nieuwe is compleet klote. De gehele Britse pers was echter bang om 'm een slechte recensie te geven, omdat ze destijds What's The Story, Morning Glory een flinke veeg hadden gegeven en er volledig naast zaten."

WIJDSE SOUND

Zoals het een top-act betaamt, heeft Radiohead de komende maanden vrijgemaakt voor de onvermijdelijke wereldtournee. Na de creatieve explosie volgt nu dus de eindeloze herhaling. "Het is inderdaad gemakkelijk om verveeld te raken. Je moet je ten slotte elke avond op dezelfde songs concentreren. Van Thom wordt het meest verwacht. Hij moet die bepaalde gemoedstoestand vasthouden die hem laat zingen zoals ie doet, want dat kan ie absoluut niet faken. Dat geldt voor ons allemaal. Wij zijn een heel emotionele band, we doen nooit alsof. Daarom zijn bepaalde avonden geweldig en andere bijna mechanisch. Dat is niet te verklaren."

"Wij zijn geen band van grote gebaren. Dat past meer bij de verschrikkelijke jaren tachtig van Jim Kerr en de Simple Minds. Ik spiegel me liever aan Neil Young & Crazy Horse, die op het podium een heel compacte indruk maken. Ze stralen een enorme intensiteit uit. Je ziet dat ze elkaar voortdurend voeden." Voor die continue interne communicatie is echter geen kleine zaal nodig. "Toen we voor Alanis Morissette en R.E.M. openden, kwamen we er achter dat bepaalde nummers met name in grotere ruimten goed tot hun recht komen. Let Down misstaat bijvoorbeeld niet in kleine clubs, maar heeft door z'n wijdse sound meer impact in grote zalen."

VOETBALEMOTIES

"We vormen al twaalf jaar een band. Dat komt ook doordat we min of meer dezelfde achtergrond hebben. We zijn opgegroeid in de Britse middenklasse met al haar sociale beperkingen. Daarin hebben we ons altijd

erg ongemakkelijk gevoeld. Je school is in die visie belangrijker dan je intelligentie. We praten er eigenlijk nooit over, maar we hebben altijd geprobeerd om dergelijke strakke regels te doorbreken."

Één belangrijke gedragsregel, die van de eeuwige beheersing, lapt Radiohead met haar bezwerende muziek volledig aan haar laars. "Precies! Dat is typerend voor de Britse middenklasse. Je hoort je kalm en gereserveerd te gedragen. En cerlijk gezegd krijgen we van iedereen te horen dat we persoonlijk toch aan die normen voldoen. Maar zo zijn we opgevoed. Eigenlijk is het voor een Brit alleen bij voetbal en muziek

geoorloofd om emoties te tonen. Ik ben me ervan bewust dat wij in die zin een bevoorrecht leven leiden." In de gedachte dat Radiohead de terugkeer van diepgang in popmuziek belichaamt, gelooft Ed echter niet. "In mijn ogen maken we deel uit van het erfgoed van R.E.M., Neil Young, U2 en The Pixies. Bands die de muziek, en niet de verkoopcijfers, voorop stelden. In de wereld draait alles om commercie. Maar vind je dat muziek een kunstvorm is, dan besef je dat puurheid een absolute vereiste is. Ik geloof dat wat wij doen waardevol is. Ik hoop dat dat niet te pretentius klinkt, maar we zijn heel bewust bezig." ●

JURGEN VAN DEN BRAND

- 1) Speedy J. - Public Enemy No. 1
- Jochem Paap doet waar 'ie zin in heeft. Deze keer niet met de dansvloer in zijn achterhoofd en daardoor komt hij uit op nog onverkende onheilspellende vlaktes van verscheurde beats en tegendraadse ritmes.
- 2) Atari Teenage Riot - The Future Of War
- 3) Deftones - Around The Fur
- 4) Depeche Mode - Ultra
- 5) Hellacopters - Payin' The Dues

WALLY CARTIGNY

- 1) Prodigy - The Fat Of The Land
- Een album vol pakkende songs die met een nieuw geluid ouderwets de pan uit swingen.
- 2) Radiohead - OK Computer
- 3) Live - Secret Samadhi
- 4) Sjakol - Note
- 5) Dream Theater - Falling Into Infinity

JEROEN FIDDER

- 1) Radiohead - OK Computer
- Het pretentieuze, doch onbetwiste meesterwerk, dat zich moeiteloos schaaft tussen het selecte Gezelschap Der Popklassiekers.
- 2) Björk - Homogenic
- 3) Supergrass - In It For The Money
- 4) Ry Cooder - Buena Vista Social Club
- 5) Nick Cave - The Boatsman's Call

De jaarlijsten 1997